اخبار کوتاه

با ابلاغ دولت؛

هزینه درمان دهک‌های درآمدی یک تا سه رایگان شد

هیئت وزیران با محاسبه هزینه درمان دهک‌های درآمدی یک تا سه به‌صورت رایگان در مراکز درمانی دولتی و محاسبه نرخ این خدمات (درمان) در مراکز غیردولتی با نرخ پایه بیمارستان‌های دولتی موافقت کرد.

محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور تصویب‌نامه هیأت وزیران در خصوص جز (۱) بند (ف) و جز (۴) بند (ل) تبصره (۱۷) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ کردبر اساس این بند از قانون بودجه امسال، سازمان بیمه سلامت ایران مکلف است نسبت به پوشش خدمات درمانی در دو صندوق بیمه سلامت همگانی و بیمه روستاییان و عشایر همچون سایر صندوق‌های بیمه‌ای اقدام کند.

در متن جز (۱) بند (ف) تبصره (۱۷) قانون بودجه آمده است: سازمان بیمه سلامت ایران مکلف است نسبت به پوشش خدمات درمانی در دو صندوق بیمه سلامت همگانی و بیمه روستاییان و عشایر همچون سایر صندوق‌های بیمه‌ای اقدام کند؛ خدمات درمانی بیماران این دو صندوق در صورت مراجعه به بخش خصوصی و مراجعه خارج از نظام ارجاع به میزان پایه بخش دولتی تحت‌پوشش بیمه قرار خواهد گرفت.شورای عالی بیمه سلامت کشور با همکاری سازمان بیمه سلامت موظفند ظرف یک ماه از ابلاغ این قانون آئین‌نامه اجرائی لازم را تدوین کند و به تصویب هیأت وزیران برساند و وزارت بهداشت نیز مکلف است میزان افزایش هزینه‌های ناشی از اعمال این جز را هر سه ماه یک بار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی گزارش کند.همچنین در متن جز (۴) بند (ل) تبصره (۱۷) تصریح شده «ارائه بسته خدمات بیمه‌پایه برای کلیه اقشار که بر اساس آزمون وسع در دهک‌های یک تا ۳ قرار می‌گیرند، به‌صورت رایگان خواهد بود».

به گزارش مهر بر اساس آئین‌نامه اجرایی مصوب این بند از قانون بودجه، سازمان بیمه سلامت ایرانیان مکلف به تحت‌پوشش قرار دادن همه ساکنان شهرهای بالای ۲۰ هزار نفر که پوشش بیمه‌ای ندارند شده است؛ افراد واقع در ۳ دهک اول درآمدی نیز ۱۰۰ درصد حق بیمه آنها از سوی دولت پرداخت می‌شود.هزینه خدمات درمانی برای ۳ دهک اول درآمدی در مراکز درمانی دولتی بابت دریافت خدمات سرپایی نیز رایگان است.همچنین بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق‌های بیمه عشایر و روستاییان و افراد حاضر در دهک‌های درآمدی یک تا ۳ نیز در صورت مراجعه به مراکز درمانی غیردولتی، تعرفه خدمات با آنها به نرخ پایه دولتی محاسبه شده و مابه‌التفاوت (فرانشیز) را بیمار پرداخت می‌کند.تعیین افراد مشمول دهک‌های درآمدی یک تا سه با وزارت رفاه و سامانه پایگاه رفاه ایرانیان خواهد بود.

رئیس سازمان نظام پزشکی کشور:

نارضایتی بیماران و پزشکان از عملکرد ناسالم بیمه‌هاست

رئیس سازمان نظام پزشکی ایران می‌گوید: «معتقدم که بخش زیادی از نارضایتی مردم و جامعه پزشکی به عملکرد ناسالم بیمه‌ها و عدم اجرای قوانین برمی‌گردد. ساختار بیمه‌های ما از هم پاشیده است.»

هم بیماران از تعرفه خدمات درمانی ناراضی هستند، هم پزشکان و هم دولت. نظام پزشکی ایران، مقصر این ماجرا را شرکت‌های بیمه معرفی می‌کند.

آنچه در حوزه بهداشت و درمان بیش از همه رسانه‌ای می‌شود، قیمت و کمبود داروست. اما هستند کسانی که پیش از آنکه کارشان به داروخانه برسد، با این پیش‌فرض که حتی پول ندارند به مطب پزشکان مراجعه کنند و نسخه‌ای از آنها بگیرند، مسیر درمان را طی نمی‌کنند. یا آنها که در پرداخت هزینه جراحی و بیمارستان مانده‌اند.بنا بر گزارش مرکز آمار ایران، تورم نقطه به نقطه بهداشت و درمان در تیرماه سال جاری، ۴۹ درصد و تورم سالانه نیز حدود ۵۰ درصد است. به عبارتی تورم، سلامتی مردم را به صورت مستقیم نشانه گرفته است.

اما ریشه این نارضایتی از کجا نشات می‌گیرد؟ چگونه می‌توان این هزینه‌ها را مدیریت کرد تا هم برای بیماران سنگین نباشد، هم پزشکان، انگیزه مالی داشته باشند؟ محمد رئیس‌زاده، رئیس سازمان نظام پزشکی ایران در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز می‌گوید مقصر اصلی این نارضایتی‌ها، بیمه‌هاستند.

ساختار بیمه‌های ایران از هم پاشیده است

رئیس سازمان نظام پزشکی ایران گفت: «خدمات پزشکی در دنیا خدمات گرانی است. اینکه می‌گوییم تعرفه خدمات درمانی باید واقعی شود، به معنای آن نیست که به مردم فشار وارد شود. ما ساختار بیمه‌ای داریم. بیمه باید این نقش را ایفا کند اما به وظیفه خود، خوب عمل نمی‌کند. ساختار بیمه‌ای ما کاملا از هم پاشیده است.»

او ادامه می‌دهد: «بیمه باید نقش نظارت و تنظیم‌گری داشته باشد. باید مدیریت کند که هزینه را در جای مناسب خود خرج کند و از صرف هزینه در جای غیرمنطقی جلوگیری کند. این کاری است که بیمه‌های ما اصلا انجام نمی‌دهند.»رئیس سازمان نظام پزشکی ایران می‌گوید: «جایی که زور بیمه‌ها می‌رسد، جامعه پزشکی است. شرکت‌های بیمه‌ای هزینه دارو، تجهیزات و تصویربرداری را بدون چانه‌زنی می‌پردازند. اما وقتی به تعرفه پزشکی می‌رسند، داد و بیداد می‌کنند، چون تنها جایی که تعارض منافع ندارند، اینجاست.»

او ادامه می‌دهد: «چرا بیمه برای اسکن و . . . اعتراض نمی‌کند، چون شرکت بیمه‌ای ذی‌نفع است. شرکت بیمه وارد کننده تجهیزات است یا شرکت پخش دارویی دارد. معلوم است که وقتی صاحب شرکت دارویی باشد و وارد کننده تجهیزات است، تمایل به افزایش استفاده از تجهیزات دارد. هزینه‌ها را در این بخش‌ها آب می‌دهند، جایی که باید هزینه پزشکان را پرداخت کنند، اعتراض می‌کنند.»رئیس‌زاده می‌گوید: «معتقدم که بخش زیادی از نارضایتی مردم و جامعه پزشکی به عملکرد ناسالم بیمه‌ها و عدم اجرای قوانین برمی‌گردد. وضعیت اقتصادی کشور بر همه اقشار جامعه اثر می‌گذارد. اما درصد کمتری از مشکل فعلی به دلیل اقتصاد است. بیشتر عملکرد بیمه‌ها موثر است.»

نماینده مجلس: تقریبا در هیچ حوزه‌ای وعده‌های رئیسی محقق نشده است

نماینده مردم بستان‌آباد در مجلس شورای اسلامی می‌گوید: متأسفانه تقریباً در هیچ حوزه‌ای وعده‌های رئیسی محقق نشده و عملکرد دولت سیزدهم قابل قبول نیست بنده این اظهارات را با ناراحتی درونی بیان می‌کنم و می‌گویم.

غلامرضا نوری قزلجه، نماینده مردم بستان‌آباد در مجلس، با اشاره به هجمه‌های مجازی علیه نمایندگان مجلس شورای اسلامی گفت: مشکلات پیش آمده را از دو منظر می‌توان در نظر گرفت، اولین مورد اینکه متأسفانه اخلاق در کشور ما بسیار تضعیف شده و این پدیده در بدنه حاکمیت بسیار پررنگ‌تر تضعیف می‌شود.

نکته دیگر که سیاسی محسوب می‌شود این است که در هر صورت یکی از تبعات انحصارگری و خالص‌سازی این است که نتوانند هیچ صدای مخالفی را تحمل کنند و در نتیجه هر صدای مخالف ناخوشایند است و باید قطع شود. نکته قابل توجه این است که خالص‌سازی با جایگاه مجلس سازگار نیست، به این معنی که مجلس محل صداهای مختلف، اندیشه‌های مختلف، بحث و گفتگوهای عقلانی است، اما متأسفانه جریان موسوم به خالص‌سازی حتی این اندک‌ها را هم در نظر نمی‌گیرند.

به گزارش مُنیبان، نوری قزلجه در توضیح جریان خالص‌سازی و رابطه آن با جبهه پایداری تصریح کرد: بنده جریان خالص‌سازی را به جایی وصل نمی‌کنم. پایداری‌ها در جایگاهی نیستند که به آن‌ها پرداخته شود، اما در مجموع تفکری که جریان خالص‌سازی را طراحی می‌کند عددی در کشور است.این نماینده در بخش دیگری از این گفتگو با اشاره به عملکرد دولت سیزدهم در آستانه ورود به سومین سال ریاست‌جمهوری اظهار کرد: بنده مشاهده نکردم که رئیسی به شعارهایی که در انتخابات ریاست جمهوری می‌داد عمل کرده باشد و نمی‌توانم بشمارم که فلان وعده انتخاباتی را عملیاتی کرده است. به عبارت دیگر می‌توان گفت که متأسفانه تقریباً در هیچ حوزه‌ای وعده‌های رئیسی محقق نشده و عملکرد دولت سیزدهم قابل قبول نیست بنده این اظهارات را با ناراحتی درونی بیان می‌کنم و می‌گویم.او ادامه دادای کاش می‌توانستیم بگوییم دولت در این چند بخش به خوبی عمل کرده و ان شاالله در بخش‌های دیگر هم به همین صورت عمل می‌کند، اما به هر حوزه‌ای که نگاه و توجه می‌کنیم موفقیتی مشاهده نمی‌شود، ان شاالله خود دولتی‌ها توضیح بدهند شاید ما موردی را فراموش کردیم. البته بعد از توضیحات دولتی‌ها در مورد موفقیت‌های دولت ما و مردم هم قضاوت کنیم کجا پیشرفت کردیم؟ در مهار تورم پیشرفت کردیم؟ در کنترل نرخ ارز موفق بودیم؟ در حوزه تنظیم روابط خارجی، احیای برجام و گفتگوهای بین‌المللی موفق بودیم؟ در مبادلات بانکی توانستیم پیشرفت کنیم؟ در بحث مسکن آنچه که وعده داده شده بود موفقیت بدست آوردند، حال کشاورزان، کارگران و کارمندان بهتر شده؟ سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نفت و گاز و میادین مشترک صورت گرفته؟ نوری قزلجه با تأکید بر پاسخگویی دولت خاطرنشان کرد: بنده نشانی از موفقیت در موارد مذکور مشاهده نمی‌کنم امیدوارم دولت توضیحاتی ارائه بدهد. دولت بگوید در حوزه فرهنگ و مخصوصاً حجاب به خوبی عمل کرده؟ در هر صورت دولت یک جایی را نشان بدهد، بگوید بهتر شده و ما هم آن‌ها را تشویق کنیم و بگوییم خدا را شکر. اگر موفقیتی در عملکرد دولت مشاهده شود مطمئناً بنده هم از تریبون مجلس تشکر می‌کنم و می‌گویم دولت این کار خوب را انجام داده است. این نماینده مجلس درباره اینکه در شرایط فعلی اقتصادی تا چه اندازه ضروری است که لایحه حجاب با دو فوریت به مجلس ارائه شود، یادآور شد: اگر حجاب را به عنوان امری شرعی تلقی کنیم، این موردی است که برای همه مسلمانان واجب است، اما اینکه در مورد حجاب قانون بگذاریم و قانون‌گذاری در مورد آن جای بقیه قانون‌گذاری‌ها را گرفته، جای بحث دارد. نکته مهم این است که حجاب باید در کشور وجود داشته باشد، اما راهش دادن لایحه نیست چرا که نتیجه آن معطل کردن امور اقتصادی می‌شود مشکلات اقتصاد و معیشتی ریشه بحران‌های فرهنگی هستند که امروز با آن‌ها درگیر هستیم.

سخنگوی شورای نگهبان:

عنوان «ردصلاحیت» در قانون جدید حذف شده است

هادی طحان نظیف سخنگوی شورای نگهبان گفت: در قانون جدید عنوان ردصلاحیت حذف شده است، ما الان با سه عنوان تأییدصلاحیت، عدم تأییدصلاحیت و عدم احراز مواجه هستیم و این هم یکی از اصلاحات جزئی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی است.

سخنگوی شورای نگهبان گفت: قانون شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی مصوب سال ۹۸ که در انتخابات قبلی فرصت اجرا نیافت، در انتخابات پیش رو باید مبنای عمل باشد.

مشروح گفتگوی مهر با هادی طحان نظیف، عضو حقوقدان شورای نگهبان که چند سالی است سخنگویی این شورا را هم بر عهده دارد، به شرح زیر است:

مقام معظم رهبری ابتدای امسال تاکید فرمودند که ٤ مؤلفه «مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت انتخابات» در انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان به نحو احسن از سوی متولیان امر برگزاری انتخابات مورد دقت نظر قرار گیرد. شورای نگهبان چه برنامه‌ای برای توجه به این مولفه‌ها دارد؟

اساساً این چهار راهبردی که ابتدای سال مقام معظم رهبری بر آن تاکید فرمودند، مواردی است که باید مورد توجه همه دست‌اندرکاران انتخابات باشد و هر دستگاهی که در حوزه انتخابات وظیفه دارد، باید در جهت تحقق این راهبردها تلاش کند. برخی از دستگاه‌ها ممکن است در تحقق راهبردی نقش پررنگ‌تر و جدی‌تری داشته باشند و برخی از دستگاه‌ها هم ممکن است نقش کمرنگ‌تر یا فرعی‌تری داشته باشند اما به هر حال همه دستگاه‌های مرتبط با انتخابات در این زمینه مسئولیت دارند. برای شورای نگهبان هر ۴ راهبرد مربوط به انتخابات مهم است و آنچه در توان داریم، بـه کار می‌گیریم و برنامه‌ریزی می‌کنیم تا کارها به نحو شایسته انجام شود.

شورای نگهبان به طور مشخص چه برنامه‌ای برای تحقق مؤلفه افزایش مشـارکت در انتخابات پیش‌رو دارد؟

عوامل مختلفـی در برگزاری یک انتخابات خوب دخیل اسـت؛ شکی نیست که در این زمینه باید دستگاه‌های برگزارکننده انتخابات هماهنگی کافی را با هم داشته باشند مثلاً باید تدابیری شود تا فرایند اخذ رأی از مردم در روز انتخابات به سهولت انجام شود و با اشکالی مواجه نشود. نسبت به این موضوع باید هماهنگی‌هایی از همین ایام انجام داد لذا ما از ابتدای سال چندین جلسه با دستگاه‌های مرتبط با انتخابات برگزار کرده‌ایم و در این جلسات سعی بر آن بوده است که هماهنگی‌های لازم بین دستگاه‌ها فراهم شود.

این جلسات عمدتاً حول چه مباحثی بود؟

این جلسات بیشتر با رویکرد آسیب‌شناسانه بوده است به این معنا که سعی کرده‌ایم، راجع به مشکلات ادوار قبلی انتخابات بحث و تبادل نظر کنیم و تاکیدمان بر این بوده که تدبیر کنیم تا در انتخابات پیش‌رو این آسیب‌های ولو جزئی، پیش پای مردم نباشد؛ لذا به دنبال آن هستیم که انتخابات اسفند ماه با سهولت بیشتری برگزار شود.

فارغ از مسئولیت‌هایی که دست‌اندرکاران انتخابات دارند، به نظر شما چه عوامل یا مسائل دیگری در افزایش میزان مشارکت مردم در انتخابات اثرگذار است؟

هم دستگاه‌های مختلف وظیفه دارند درباره این ۴ راهبرد مورد توجه رهبر انقلاب برای انتخابات اقدام کنند و هم مسائل مختلفی از جمله بحث معیشتی مردم در این موضوعات اثرگذار و دخیل است که باید مورد توجه دست‌اندرکاران و مسئولان باشد. برای مثال، بحث‌های اقتصادی و معیشتی مردم و وعده‌هایی که مسئولان می‌دهند و بر اسـاس آن رأی می‌گیرند، مورد توجه مردم اسـت و آنان را ترغیب می‌کند که پای صندوق‌هـای رأی بیایند و نقش ایفا کنند که این موضوع هم باید مدنظر باشد.

برخی از افراد می‌گویند طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی عجولانه تصویب شد و تأثیری بر فرایند ثبت نام‌ها ندارد. آیا اینگونه است؟

بحث اصلاح قانون انتخابات سال‌هاست مطرح است و در این سال‌ها تقریباً همه دستگاه‌هایی که درگیر انتخابات بودند و دست‌اندرکاران حوزه انتخابات، آسیب‌ها و اشکالاتی را که در مقام عمل با آن مواجه بودند، مدام مطرح می‌کردند. قانون انتخابات مجلس بر اساس تاریخ تصویب، مصوب ۲۴ سال قبل یعنی برای سال ۷۸ است البته از نظر برخی، اساس این قانون مربوط به دهه ۶۰ یعنی مربوط به ۴۰ سال قبل اسـت لذا با این قانون نمی‌توانیم انتخاباتی با شرایط روز برگزار کنیم؛ لذا مدت‌هاست بحث اصلاح قانون انتخابات مطرح است و نقطه عطف این موضوع هم ابلاغ سیاست‌های کلی انتخابات از سوی مقام معظم رهبری است که حدود هفت سال قبل صورت گرفت و پس از آن تاکنون مجالس و دولت‌های مختلف آمدند و رفتند، ولی خروجی ملموسی در این باره نداشتند تا اینکه اخیراً مجلس شورای اسلامی طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس را تصویب کرد و به نتیجه رساند.

البته ما علاقه‌مند بودیم که خیلی زودتر اصلاح قانون انتخابات به نتیجه برسد و همچنین جامع‌تر باشد و همه ابعاد سیاست‌های کلی انتخابات را دربرگیرد اما همین تلاش را هم قابل تقدیر می‌دانیم.

یکی از ویژگی‌های قانون جدید انتخابات مجلس شورای اسلامی این است که زمان‌ها توسعه پیدا کرده، یعنی همان زمانی که مربوط به بررسی صلاحیت‌ها از سوی هیئت اجرایی، هیئت‌های نظارت استانی و شورای نگهبان بود، مقداری توسعه پیدا کرده است.

آیا منظور شـما از افزایش زمان بررسـی صلاحیت داوطلبان از زمان پیش ثبت نام انتخابات لحاظ می‌شود؟ یعنی بررسی صلاحیت‌ها از بعد از پایان زمان پیش ثبت نام انتخابات مجلس آغاز می‌شود؟

مرحله پیش ثبت نام مجزا از این زمانی اسـت که ما برای بررسی صلاحیت‌ها داریم. زمان بررسی صلاحیت‌ها از سوی نهادهای نظارتی را در مرحله پیش ثبت نام لحاظ نمی‌کنیم، چرا که در پیش ثبت نام بررسی صلاحیت انجام نمی‌شود، بلکه برخی از دستگاه‌ها باید درباره استعلام شرایط عینی و شکلی به متقاضیان پاسخ دهند و اگر مشخص شود که این افراد شرایط اولیه را دارند، می‌توانند ثبت نام نهایی خود را برای انتخابات مجلس شورای اسلامی انجام دهند.

پیش ثبت نام یک زمان مستقل دارد و از ۱۶ مرداد ماه که آغاز شده تا یک هفته ادامه دارد و حدود دو ماه فرایند آن طول می‌کشد. پس از این مرحله یعنی از ۲۷ مهر ماه ثبت نام نهایی آغاز می‌شود و باز تا یک هفته ادامه دارد و از آن مقطع به بعد دستگاه‌هایی مثل هیأت‌های اجرایی و نظارت و در نهایت شورای نگهبان درگیر می‌شوند و توسعه زمانی را در آنجا داریم که نسبت به ادوار گذشته افزایش یافته است. ما پیش ثبت نام را یک اعلام آمادگی می‌دانیم که افراد بیایند و اطمینان حاصل کنند که شرایط شکلی و عینی لازم را برای ثبت نام اصلی را دارند.

هدف از در نظر گرفتن مرحله پیش ثبت نام در اصلاح قانون انتخابات مجلس چه بود؟

پیش ثبت نام در اصلاحیه قانون پیش بینی شـده و این اولین بار است که در انتخابات مجلس «پیش ثبت نام» انجام می‌شود و البته با استقبال مردم هم مواجه شده است. ما در این مرحله با داوطلب مواجه نیستیم، بلکه با متقاضیانی مواجه هستیم که باید مدارک خود را در سامانه بارگذاری کنند و سپس از سوی نهادهای ذی‌ربط صحت‌سنجی می‌شود. برای مثال، ممکن است وزارت علوم مدرک یک متقاضی را معتبر ندانند که در نتیجه این فرد نمی‌تواند ثبت نام نهایی خودش را انجام دهد ما شنیدیم در همین ایام هم برخی از افرادی که پیش ثبت نام انتخابات مجلس را انجام دادند، مدرک کارشناسی ارشد نداشتند و با مدارک پایین‌تر پیش ثبت نام کردند. فلسفه پیش ثبت نام انتخابات مجلس شورای اسلامی همین است که متقاضیان صحت سنجی می‌شوند و به آنان پاسخ داده می‌شود و مشخص می‌شود که می‌توانند ثبت نام اصلی انجام دهند یا خیر.

پیش ثبت نام انتخابات مجلس درباره موضوعات شکلی و عینی مانند مدرک تحصیلی، سن و خدمت نظام وظیفه و عدم سو پیشینه در محکومیت‌های ذکر شـده در قانون از سوی متقاضیان انتخابات مجلس شورای اسلامی است. ما در این مرحله به بررسی صلاحیت‌ها ورود نمی‌کنیم و مبنای ما ثبت نام نهایی انتخابات مجلس شورای اسلامی است، چرا که اساساً ثبت نامی در این مرحله به عمل نیامده است، بلکه یکسری شرایط عینی و شکلی باید در مرحله پیش ثبت نام طی شود و اگر صحت سنجی شود و داوطلبان در این مرحله پاسخ مثبت دریافت کنند، ثبت نـام اصلی از آنان به عمل می‌آید. در ادوار قبلی انتخابات شاهد بودیم بعضاً افرادی ثبت نام می‌کردند و بعد از انتخابات مشخص می‌شد مدرک تحصیلی آنان مورد پذیرش برخی از دستگاه‌های تخصصی از جمله وزارت علوم نیست، آنان کلی هزینه و تبلیغات می‌کردند و بعد از انتخابات مشخص می‌شد مدرک کارشان مورد تأیید مرجع تخصصی یعنی وزارت علوم قرار نگرفته است. یا فرض کنید افرادی در انتخابات ثبت نام می‌کردند که محکومیت‌هایی داشتند که مانع ثبت نام آنان بود و برای رفع این مسائل مرحله پیش ثبت نام در قانون آمد تا دیگر به دلیل ایرادات شـکلی برای مثال در مدارک تحصیلی داوطلبان، مُهر ردصلاحیت روی پیشانی آنان زده نشود.

بعد از اتمام ثبت نام نهایی هم دستگاه‌هایی که در قانون پیش‌بینی شده است مانند هیئت اجرایی، هیئت‌های نظارت استانی و در نهایت شورای نگهبان به عنوان مرجع تجدیدنظر نهایی، به بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات مجلس ورود می‌کنند.

معمولاً نهادهای نظارتی و شورای نگهبان در ادوار قبلی می‌گفتند بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات مجلس در زمان کم کار دشواری است. در اصلاح قانون انتخابات مجلس برای رفع این مشکل چه تدبیری شد؟

بحث زمان‌بندی‌های انتخابات بسیار مهم است، چرا که واقعیت این است در کشور ما تعداد ثبت‌نام کنندگان انتخابات بسیار زیاد است، به گونه‌ای که در سال ۹۸، ۱۶ هزار نفر برای انتخابات مجلس شورای اسلامی ثبت نام کردند و بجز هیئت اجرایی، هیئت‌های نظارت استانی که هریک مهلت‌هایی برای رسیدگی داشتند، شورای نگهبان باید بررسـی‌های خود را ظرف ۲۰ روز انجام می‌داد که کار دشواری بود و زمان بررسی صلاحیت‌ها باید افزایش پیدا می‌کرد. زمان‌بندی قانون انتخابات مجلس شاید در زمانی که تصویب شده بود، منطقی بود، اما لازم بـود افزایش یابد که مجلس در اصلاح قانون انتخابات به این موضوع توجه کرد. قانون جدید انتخابات مجلس شـورای اسلامی چنیـن مواردی را در خود پیش‌بینی کرده، برای مثال درباره تبلیغات انتخاباتی، تخلفات انتخابات و مواردی از این دست به‌روزرسانی‌هایی پیش بینی کرده است.

تبلیغات انتخاباتی در کشور ما چه سازوکاری دارد و در کجا نظارت و کنترل می‌شود؟

سـال ۹۸ قانونی درباره شفافیت منابع مالی کاندیداهای انتخابات مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در همان مرحله اول شورای نگهبان آن را تأیید کرد و حتی رفت و برگشتی هم با مجلس نداشت. آن قانون جزو معدود اقداماتی بود که در آن زمان و در راستای اجرای سیاست‌های کلی انتخابات به تصویب رسید، اما فرصت اجرا پیدا نکرد؛ علتش این بود که آن مصوبه مربوط به بهمن سال ۹۸ و نزدیک به انتخابات مجلس یازدهم بود، اما عملاً فرصت اجرا پیدا نکرد.

آیا این قانون در انتخابات پیش‌رو اجرا می‌شود؟

ما در جلساتی که از ابتدای سال داشتیم، به مسئولان وزارت کشور متذکر شدیم که قانون شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی در انتخابات مجلس شورای اسلامی، قانون جاری کشور اسـت و در انتخابات پیش‌رو باید مبنای عمل باشد و از الان برای اجرای آن باید تمهیدات لازم را فراهم نمود.

برای نظارت بر تبلیغات انتخابات مجلس در فضای مجازی چه سازوکاری اندیشیده شده است؟

در دوره‌های اخیر انتخابات قابل مشاهده است که تبلیغات به دلایل مختلف از جمله هزینه کمتر و اثرگذاری بیشتر، از فضای حقیقی و فیزیکی بیشتر به فضای مجازی منتقل شده، این در حالی است که ما حکم خاصی در حوزه فضای مجازی در قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی نداشـتیم و علتش آن بود که این قانون زمانی که تصویب شد، فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به صورت فعلی وجود نداشت و توسعه پیدا نکرده بود بر این اساس، در طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس به‌روزرسـانی‌هایی درباره احکام تبلیغات و تخلفات داوطلبان انتخابات مجلس شده است.

به طور مشخص بفرمائید که برای نظارت بر تبلیغات چه اقدام جدیدی انجام شده است؟

در اصـلاح قانـون انتخابات مجلس، «هیئت بررسـی تبلیغات انتخاباتی» پیش‌بینی شده و برخی از جرایم هم به روزرسانی شده است تا خلأهایی را که با آن مواجه بودیم، مرتفع شود. بنده اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی را به‌روزرسانی این قانون متناسب با شرایط و اقتضائاتی که با آن مواجه هستیم، می‌دانم. شاید بتوان گفت که در اصلاحیه اخیر قانون انتخابات مجلس فقط مرحله پیش ثبت نام از ابتکارات این قانون باشد و مابقی آن به‌روزرسانی قانون است، چرا که شرایط جامعه ما تغییر کرده و قانون هم متناسب با آن‌ها باید تغییر می‌کرد. برای مثال، زمانی که تعداد ثبت نام کنندگان انتخابات افزایش می‌یابد، زمان بررسی صلاحیت داوطلبان هم باید توسعه یابد. یا اینکه زمانی که در حوزه تبلیغات در فضای مجازی با مسائلی مواجه هستیم، باید در قانون سازوکاری برای نظارت و ساماندهی آن پیش‌بینی شود و این‌ها مواردی است که لازم بود مدنظر قرار گیرد که در اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مورد توجه قرار گرفت.

ممکن است در نظر گرفتن مرحله پیش ثبت نام باعث کاهش ردصلاحیت‌ها شود؟

در وهلـه اول ذکـر این نکته مهم اسـت که طبـق قانون باید دستگاه‌هایی، چون سازمان ثبت احوال، نیروی انتظامی، وزارت علوم و قوه قضائیه ظرف زمان یک ماه پاسخ استعلامات درباره متقاضیان انتخابات مجلس را دهند تا افراد تعیین تکلیف شوند. اگر این نهادها در زمان قانونی پاسـخ ندادند، حتی قانون مجازات‌هایی را برای آنان در نظر گرفته شده از باب اینکه حقی از مردم تضییع نشود. البته اگر دستگاه‌های مذکور پاسخ ندهند، داوطلبان می‌توانند ثبت نام اصلی خود را انجام دهند و حق ثبت نام برای آنان باقی می‌ماند. به نظر می‌رسد اگر این فرایند پیش ثبت نام به خوبی طی شود، دیگر ما در بررسی صلاحیت‌ها نسبت به این موارد مشکلات کمتری داشته باشیم.

برخی از افراد و جریان‌های سیاسی این روزها بیانیه می‌دهند و می‌گویند که اصلاحیه قانون انتخابات مجلس شـورای اسلامی با نگاه سیاسی انجام شده و با هدف مهندسی انتخابات است. در این باره چه صحبتی دارید؟

بنده مصوبه اصلاح قانون انتخابات مجلس را با مصادیقی که توضیح دادم، در راسـتای حقوق مردم و داوطلبان می‌دانم. زمانی که شورای نگهبان زمان کافی برای بررسی داشته باشد اگر نکته‌ای درباره داوطلبی وجود داشـته باشد با آن فرد مطرح می‌شود، ادله و دفاعیاتش شنیده می‌شـود و احیاناً مستنداتی را برای شورا می‌آورد. البته این کارها در ادوار گذشـته انتخابات هم انجام می‌شد، اما در یک زمان کوتاه و در تنگنای زمانی انجام می‌شـد و ما در آن ایام به صورت شبانه‌روزی بررسـی صلاحیت‌ها را انجام می‌دادیم، اما مدام این نگرانی وجود داشـتیم که حقی از افراد تضییع نشود. کار بررسی صلاحیت‌ها باید در یک چارچوب منطقی و زمان مناسب انجام شود، لذا اصلاحاتی در قانون انتخابات مجلس در راستای حقوق مردم و داوطلبان به تصویب رسید و تبدیل به قانون شد.

در اصلاح قانون انتخابات مجلس وظیفه‌ای هم برای شورای نگهبان در نظر گرفته شده است که باید دلایل ردصلاحیت را به افراد به صورت مکتوب ارائه دهد. این موضوع چه تغییری نسبت به دوره‌های قبلی انتخابات کرده است؟

قبلاً هم این موارد وجود داشته، اما در این اصلاحیه شفاف‌تر نسبت به این موضوعات پرداخته شده است. در ماده ۳۰ این مصوبه به صورت شفاف آمده است که حق دانستن دلایل و ارائه دفاعیات و توضیحات داوطلب در مراحل بررسی لازم است لحاظ شود.

برخی از افراد و گروه‌های سیاسی هم ممکن است در آسـتانه انتخابات سیاه نمایی کنند و بگویند که اگر در انتخابات ثبت نام کنیم، شورای نگهبان ما را ردصلاحیت می‌کند. چه پاسخی به این ادعاها دارید؟

شورای نگهبان نگاه حزبی، سیاسی و جناحی به افراد و جریان‌های سیاسی ندارد و ما در انتخابات از حضور همه سلایق که در چارچوب قانون باشند، استقبال می‌کنیم و حضور آنان در انتخابات را فرصتی برای حل مشکلات کشور می‌دانیم.

شورای نگهبان در بررسی صلاحیت‌ها به جناح سیاسی افراد نگاه نمی‌کند. از زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران تاکنون انتخابات‌های متعددی برگزار کردیم که جریانات سیاسی مختلف با همین شیوه از صندوق‌های رأی بیرون آمدند و به مردم خدمت کردند و بعضاً جای خودشان را به گروهی کاملاً متفاوت دادند. ما در ادوار مختلف دیدیم که مجلسی رفته و مجلس دیگری با رویکردی سیاسی کاملاً متفاوت روی کار آمده است، یا دولتی رفته و دولت بعدی کاملا به لحاظ سیاسی از قبلی متفاوت بوده است؛ لذا مبنای ما در شورای نگهبان قانون است و نگاه حزبی، سیاسی و جناحی به اشخاص و گروه‌ها و جریانات نداریم و مبنای عمل ما همواره قانون بوده، هست و خواهد بود.

معمولاً در آسـتانه هر انتخاباتـی برخی گروه‌های سیاسی شروع می‌کنند به اظهارنظرهای مختلف راجع به صلاحیت و عدم صلاحیت نامزدهای احتمالی و احیانا برای شورای نگهبان پیشاپیش تعیین تکلیف می‌کنند. این مباحث اساساً قابل طرح است یا خیر؟

ما صلاحیت داوطلبان را در هر دوره‌ای مجدداً بررسی می‌کنیم، یعنی همه افرادی که در انتخابات ثبت نام می‌کنند از جمله نمایندگان فعلی مجلس، نمایندگان سـابق مجلس و افرادی که برای اولین بار ثبت نام می‌کنند، از سوی شورای نگهبان صلاحیت آنان مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. ممکن اسـت فردی ردصلاحیت شده باشد و یک بار دیگر تأییدصلاحیت شود و برعکس؛ نسبت به ردصلاحیت فردی که قبلاً تأیید صلاحیت شده است باید این توضیح داده شود که بالاخره ممکن است بعد از مسئولیت گرفتن، اعمال و رفتاری از افراد سر بزند و با ردصلاحیت مواجه شوند و برعکس آن هم امکان پذیر است. یعنی نسبت به کسانی که قبلاً ردصلاحیت شده بودند و الان تأیید می‌شوند، چراکه ممکن است تغییری در وضعیت آن فرد ایجاد شده باشد. برای مثال ممکن است فردی محکومیت داشته باشد در پرونده خود و بعد حکم برائت بیاورد و به دلیل این تغییری که در وضعیت این فرد ایجاد شده، شورای نگهبان هم وضعیت قبلی آن فرد را تغییر می‌دهد. این موارد نقاط قوت قانون ماست و نشان می‌دهد که حقوق افراد برای قانون‌گذار مهم است که چند مرحله را برای اتقان بیشتر در نظر گرفته است. البته در قانون اخیر عنوان ردصلاحیت حذف شده است ما الان با سه عنوان تأییدصلاحیت، عدم تأییدصلاحیت و عدم احراز مواجه هستیم و این هم یکی از اصلاحات جزئی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی است.

از لحاظ سیاسـی چطور؟ ممکن اسـت فردی در سال‌های گذشـته به دلیل مواضع سیاسی خاصی که داشته رد صلاحیت شده باشد، آیا ممکن است این فرد این بار تأیید صلاحیت شود؟

ما از خودمان چیزی به قانون اضافه نمی‌کنیم و از قانون هم چیزی کم نمی‌کنیم. قانون برای انتخابات مجلس شورای اسلامی و سایر انتخابات شرایط و موانعی را ذکر کرده است که هر فردی که تأیید و احراز صلاحیت می‌شود، باید آن شرایط را که در قانون ذکر شده است داشته باشد و موانعی را که در قانون آمده، نباید داشته باشد. با مراجعه به قانون انتخابات می‌توان این موارد را احصا کرد که مبنای عمل ماست. شاخص ما قانون است.

آقای دکتر! یکی از مسائل نظارتی انتخابات، موضوع «نظارت استصوابی» است؛ یک جریان سیاسی خاص همیشه در گیر این موضوع بوده و شبهات زیادی را مطرح کرده و هنوز هم مطرح می‌کند که نظارت استصوابی تا قبل از مجلس چهارم سـابقه نداشته است و به نوعی مصوب مجلس چهارم بوده و اینکه تا قبل از آن، تکلیف چه بوده است و از این قبیل مسائل؛ نظر خودتان درباره شبهاتی که ایجاد می‌شود، چیست؟

نظارت استصوابی به معنای نظارت مؤثر است یعنی نظارتی که دارای ضمانت اجرایی است. نظارت از حیث برخوردار بودن از ضمانت اجرایی یا عدم